

Onderwerp Evaluatie Hulppakket energiekosten en inflatie
ter informatie
Steller Rick Pos

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon	63 92	Bijlage(n)	1	Ons kenmerk	282470-2023
Datum	1-11-2023	Uw brief van		Uw kenmerk	

Geachte lezer,

In de loop van 2022 werden we geconfronteerd met zeer sterk stijgende energielasten en toename van kosten van levensonderhoud. We zagen dat bij veel inwoners de onzekerheid en financiële stress toenam. Vanuit het kabinet werd wel gewerkt aan een aantal maatregelen, maar deze zouden niet voor 2023 in werking treden. Daarnaast was nog onduidelijk wat de betekenis daarvan zou zijn voor inwoners en organisaties.

In het najaar 2022 hebben we daarom als gemeente een hulppakket energiekosten en inflatie ingesteld, vooruitlopend op landelijke maatregelen om inwoners de winter door te helpen. Dit pakket hebben we op 12 oktober 2022 met uw raad besproken. Op 2 november 2022 heeft u de voor dit pakket benodigde middelen beschikbaar gesteld. Het pakket bestond in hoofdlijn uit drie onderdelen, namelijk:

- koopkrachtmaatregelen om eenmalig de koopkracht van groepen inwoners te versterken;
- investering in informatie, advies en ondersteuning;
- een fonds ter ondersteuning van maatschappelijke organisaties en bedrijven.

Begin november 2022 zijn we van start gegaan met de uitvoering van dit hulppakket, ter overbrugging naar de invoering van landelijke ondersteuningsmaatregelen.

De uitvoering van de meeste maatregelen uit het hulppakket zijn dit voorjaar afgerond. Sinds het begin van 2023 zijn verschillende landelijke maatregelen ingevoerd en zijn de energieprijzen ten opzichte van afgelopen winter weer sterk gedaald. Het is onzeker in hoeverre die ontwikkeling structureel of tijdelijk is.

Ter afronding van het Hulppakket ontvangt u hierbij een evaluatie van de uitvoering van het pakket. We hebben vrijwel alle voorgenomen maatregelen kunnen uitvoeren

Volgvel 1

en grote groepen inwoners kunnen ondersteunen. De mate waarin het is gelukt om inwoners daadwerkelijk te bereiken verschilt per maatregel, maar over het geheel genomen hebben we veel inwoners bereikt; ongeveer 25.000 huishoudens hebben een vorm van (financiële) ondersteuning gekregen. Veel inwoners hebben in financieel onzekere situaties gezeten en hun besteedbaar inkomen zien dalen. Het aantal huishoudens bij de Voedselbank nam afgelopen najaar sterk toe. Dat hebben we met dit pakket niet kunnen voorkomen. Wel hebben we het aantal inwoners dat in de financiële problemen kwam, en bijvoorbeeld de huur of energiekosten niet meer kon betalen, niet sterk zien stijgen. Daar heeft het Hulppakket aan bijgedragen.

We hebben dus geen sterke toename gezien van inwoners die in grote betalingsproblemen zijn gekomen tijdens de uitvoeringsperiode van het Hulppakket. Op signalen van betalingsachterstanden hebben we actie ondernomen en contact gezocht met inwoners, en hen een aanbod gedaan. Indien nodig hebben we het maatwerkbudget ingezet om schrijnende situaties te voorkomen. Daarmee beschouwen we de motie ‘Niemand in de kou’¹ als afgehandeld.

Via de uitvoering en communicatie rondom het Hulppakket hebben we een groep inwoners bereikt die we normaal niet goed bereiken. Dit zien we terug in de percentages van het bereik van de regelingen binnen het Hulppakket, maar daarnaast ook in de reguliere ondersteuning. Zo is bijvoorbeeld het aantal deelnemers aan de Stadspas sterk gegroeid, met name met huishoudens die geen bijstand ontvangen. Ook het beroep op bijzondere bijstand en de studietoelage is de afgelopen periode sterk gestegen. De ervaringen die we daarin hebben opgedaan benutten we ook bij de toekomstige communicatie naar onze inwoners.

Ook maatschappelijke organisaties die in de financiële problemen kwamen vanwege de sterk gestegen energielasten hebben we kunnen ondersteunen; voor zover we kunnen nagaan is geen enkele maatschappelijke organisatie vanwege de sterk gestegen energiekosten gestopt.

Hoewel het Hulppakket formeel is afgerond lopen verschillende activiteiten op dit moment nog door:

- De extra capaciteit bij WIJ voor ondersteuning bij financiële hulpvragen houden we in stand tot het einde van 2023. Het aantal financiële hulpvragen is de afgelopen maanden hoog gebleven; financiële problemen kunnen zich immers vertraagd voordoen. Daarnaast gaan we de komende tijd ook weer een energietoelage verstrekken. Verschillende inwoners zullen hulp vragen bij het aanvragen daarvan.
- Ook het maatwerkbudget voor financiële problemen blijft beschikbaar in 2023 in verband met mogelijke onvoorziene situaties. Onduidelijk is hoe de energieprijzen zich de komende maanden ontwikkelen.
- De landelijke ondersteuningsmaatregelen voor maatschappelijke organisaties zijn vooralsnog beperkt. We hebben daarom de subsidieregeling voor ondersteuning van maatschappelijke organisaties voortgezet tot eind van 2023. U heeft daarover april jl. een brief ontvangen (131723-2023).
- De middelen voor ondersteuning van bedrijven zijn opgenomen in een bredere aanpak, hierover heeft u januari jl. een brief ontvangen (7884-2023). Van de

¹ Aangenomen in de raad van 12 oktober 2022.

Volgvel 2

daarin beschreven regelingen is de eerste op 1 oktober gestart. Andere initiatieven starten eveneens dit kwartaal nog. Om procestechnische redenen lopen enkele regelingen door in 2024. Het college komt binnenkort met een voorstel naar u toe om hier de benodigde middelen voor vrij te maken.

Dit betekent dat we op dit moment nog niet de gehele financiële stand kunnen opmaken ten aanzien van het Hulppakket; een aantal kosten loopt nog door. We schatten in dat er ongeveer een bedrag van € 2,5 miljoen niet binnen het huidige hulppakket wordt ingezet. De totaalafrekening maken we eind 2023 op.

Ook in 2023 verstrekken we weer een energietoeslag. Het hiervoor benodigde wetsvoorstel is 3 oktober jl. door de Eerste Kamer geaccordeerd. Separaat ontvangt u hierover een brief hoe we de energietoeslag voor 2023 willen inrichten en verstrekken. In deze brief 'vaststellen beleidsregels eenmalige energietoeslag 2023' (322095-2023) informeren wij u ook hoe wij willen omgaan met de nog niet ingezette middelen vanuit het Hulppakket.

De ontwikkeling van de energieprijzen is zeer onzeker, een nieuwe stijging van de prijzen kan opnieuw tot grote financiële problemen leiden bij een deel van onze inwoners. In dat kader vinden we in zijn algemeenheid dat de bevindingen van de commissie Sociaal Minimum zouden moeten worden omgezet in maatregelen om dit minimum structureel te verhogen, zodat inwoners met een laag inkomen beter in staat worden gesteld om tegenvallers op te vangen. Het kabinet heeft in de begroting 2024 enkele maatregelen genomen om de koopkracht te versterken. Bij de begrotingsbehandeling heeft de Tweede Kamer geoordeeld dat deze maatregelen onvoldoende zijn. Via een motie heeft de kamer het kabinet gevraagd in aanvulling op de genomen maatregelen een lichte verhoging van het minimumloon door te voeren, maar op dit moment is nog onzeker in hoeverre dat daadwerkelijk wordt doorgevoerd.

Mochten energieprijzen de komende periode opnieuw oplopen, vinden we dat het Rijk aan zet is om adequate maatregelen te nemen om inwoners te ondersteunen die als gevolg daarvan in problemen komen. Afhankelijk van de ontwikkelingen daarin zullen we een eventueel vervolg bepalen.

We vertrouwen er op u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

burgemeester,
Koen Schuiling

secretaris,
Christien Bronda

Deze brief is elektronisch aangemaakt en daarom niet ondertekend.